

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—

za pol leta " " 13.—

za četrt leta " " 6.50

za en mesec " " 2.20

za Nemčijo ololetno " 29.—

za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—

za pol leta " " 12.—

za četrt leta " " 6.—

za en mesec " " 2.—

V spravi prejeman mesečno K 1.90

SLOVENE

C

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):

za enkrat . . . po 15 v

za dvakrat . . . " 13 "

za trikrat . . . " 10 "

za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)

30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenem nedelje in

praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Hrvaško-slovenski klub zoper ogrske zahteve.

Hrvaško-slovenski klub je poslal danes ministrskemu predsedniku baronu Gautschu sledečo brzojavko:

»Njega Ekselenci gospodu ministrskemu predsedniku baronu Gautschu Dunaj.

Hrvaško-slovenski klub najodločneje protestira zoper vsakršno koncesijo Ogrski glede na Kašov-Oderberško železnico, ker obstoji glede tega jasen pogodbeni junktim z dalmatinsko železniško zvezo. Tendence aktualnih ogrskih zahtev gre za tem, da se edino uspešnega pritiska za zgradbo hrvaških zveznih prog Metlika—Karlovac in Ogulin—Pridubić osvoboditi in tako za neizpolnjenje protokolarne pogodbe z leta 1907 dobi še nagrado. Hrvaško-slovenski klub goji do Vaše Ekselence trdno zaupanje, da se bodo zahteve Ogrske glede Kašov—Oderberške železnice v celoti brezpogojno odklonile in tako najvitalnejši interesi monarhiije, države in Jugoslovanov obvarovali nenadomestne škode in da se bo končno to priliko porabilo, da se Ogrski vnovič z vso jasnostjo predoči, da pot do druge proge Kašov—Oderberške železnice in podobno vodi edinole in brez izpremembe skozi dogotovljene proge dalmatinsko-avstrijske železniške zveze.

Za hrvaško-slovenski klub:
Šusteršič, načelnik.
Dulbić, Korošec, Spinčić,
načelnikovi namestniki.

Zboljšanje planin.

Ker je za živinorejo pred vsem potrebna dobra paša, se obrača posebna pozornost na zboljšanje pašnikov. Deželni odbor je dovolil sedaj deželni prispevek za zboljšanje sledečih visokih planin, ki ga bo izvrševala deželna komisija za agrarne operacije:

1. Pungrat na južnih obronkih Kladva in Košute v višini 1440—2000 metrov nad morjem ter v obsegu 126 ha za upravičence iz Brezlj, Črničva, Noš, Sv. Katarine, Radovljice in Poljč.

2. Planina pri Beli peči, južno od gornjega belopeškega jezera

(1000—1700 metrov) v obsegu 172 ha za upravičence iz Bele peči.

3. Belšica na južnozpadnem obronku Stola (1800—2000 metrov) v obsegu 192 ha, ki bo za ovce in konje; za govejo živino se pa prirede pašniki v dolini, ki so razdeljeni na vasi Vrba (100 glav živine), Hraše (60—70 glav) in Studenčice (50 glav).
4. Žerovnica, tudi na južnoahodnem obronku Stola (1100—2200 m) v obsegu 451 ha za upravičence iz Žerovnice in Most.
5. Planina Prevole na južnem obronku Begunjske (1300—2000 metrov nad morjem) v obsegu 122 in pol ha za udeležence iz Vrhnjega, Dvorske vasi in Zgoše.
6. Lešanska planina nad Tržičem vzhodno in južno od Dobrča (1636 metrov) v obsegu 32 in pol ha ter pašnik nad Lešami za upravičence iz vasi Leš.
7. Porezen na vzhodnem obronku gore Porezen (1500—1630 metrov) v obsegu 214 ha za upravičence iz Zgorinje in Spodnje Sorice, Spodnjih Dan, Oreška, Gorij, Poč, Davče, Zalega loga, Trebenč, Sv. Lucije, Nemškega Rovta in Dražgoš.
8. Velika Planina v Kamniških planinah severno od Črne med Bistriško dolino in Stajersko (1300—1600 metrov) v obsegu 556 ha za upravičence iz Kosiš, Slatnika, Laniš, Zagorice, Gornjih in Spodnjih Stranj, Bistrine, Okroglega, Klemenčevega, Kregarjevega, Gradišča, Praprotnega, Sibraža in Senožet.
9. Mala Planina južno od Velike Planine (1500 metrov) v obsegu 200 ha za upravičence iz Studenca, Primoža, Stahovce, Županjih njiv in Zage, Potoka, Kamnika, Praprotnega, Spodnjih Stranj.
- Te planine se bodo očistile grmovja in kamenja, pognojile in posejale, napravile se bodo poti, postavili hlevi, koče in ograje, priredila napajališča za živino itd.
- Vsa ta dela, katerih stroški se razdele na državo (60 odstotkov), na deželo (15 odstotkov) in na upravičence (25 odstotkov), bodo stala 248.000 K. Z ozirom na veliko korist so se upravičenci izrekli pripravljeni za svoj prispevek. Samo z živinorejo si more dandanes kmet pomagati. Zato pa skrbimo za dobre pašnike!

LISTEK.

Kolera v Trstu l. 1886. in pozneje.

Trst 18. avgusta 1911.

Vsako pomorsko mesto, ki ima tako razširjeno trgovino po morju z inozemskimi produkti kakor Trst, je v vedni nevarnosti, da se z importacijo inozemskih produktov od tam raznesejo razne epidemije, pred vsem kuga in kolera, ki ste najpogostnejši morilki človeštva.

Vprašalo se bo, ali je Trst že trpel pred kolero?

Odgovarja nam pritrdilno statistika iz leta 1886, po kateri je to leto kolera zahtevala neverjetno število ljudi in to celo v časovnih presledkih tega leta.

Razvoj kolere leta 1886.

Koncem leta 1885., torej v zimskem času, sta se pojavila dva slučaja kolere, ki sta osamljena ponehala s smrtnim izidom. Takrat je preprečila razširjenje kolere deloma huda zima, deloma precej srečno pričeta kolerna profilaksa.

Takoj na spomlad leta 1886 pa se je kolera zopet oglasila. (Bila je zanesena v Trst iz Aleksandrije, Egipta, Neaplja, Marsilje itd.). Takrat v Trstu se ni bila sezidana sedanja bolni-

Nove odredbe vlade proti mesni druginji.

Vsak nepristransko sodeč človek mora reči, da se je začel sedanji ministrski predsednik Gautsch prav resno baviti z vprašanjem, kako bi se sedanje nevarne cene na trgu znižale in na kak način bi prišli v Avstriji do cenejšega življenja. Ravno te dni je izdalo poljedelsko ministrstvo nekaj odločb, ki merijo na to, da dobimo v par letih zadostno število živine in s tem znižamo ceno mesa.

Velika škoda za avstrijsko živinorejo je to, da gre vsako leto neprimerno veliko število za odrejo sposobnih telet v mesnico, namesto da bi se ista doma redila; to zlo gre tako daleč, da se število naše živine niža, namesto da bi se s prebivalstvom vred vedno višalo. Da bi to neprestano klanje lepih telet vlada preprečila, je sklenila, da bo dajala premije živinorejcem, ki se bavijo z izrejo telet, in se je v ta namen obrnila na deželne vlade, ki naj izdelajo v zvezi z gospodarskimi korporacijami primerne predloge.

Vlada sama je odločila nakupiti potom gospodarskih organizacij za rejo sposobna teleta in jih izrediti v deželah, kjer je bilo letos mnogo sena ali pa kjer imajo stare zaloge sena. Tukaj se bodo teleta na posebnih živinskih dvorcih toliko časa redila, da dorastejo in se potem kmétom zopet prodajo po primernih cenah. Stroški, ki pri tem nastanejo, se pokrijejo z dohodki, ki jih navaja zakon z dne 30. decembra 1909, št. 222, ki govori o sredstvih za povzdigo živinoreje. Na ta način se misli število goveje živine zvišati in s tem samooobsebi umevno tudi ceno mesa znižati, ki je dandanes skoraj glavna jed mestnega prebivalstva. Ugovor, da bi utegnili za zvišano število živine krme zmanjkati, je prazen, ker pridelava avstrijski poljedelec vsled zboljšanja paše v planinah in pa vsled umnega gospodarstva s travniki vedno več sena. Pač pa odtegnje te naredbe veliko število telet konsumu in vlada mora na drugi strani skrbeti, da se ta nedostatek odpravi in dobi prebivalstvo kako drugo nadomestilo za telečje meso.

V prvi vrsti pride tukaj v poštev prešičoreja; pri nobeni živali ni mogoče tako hitro uspehov doseči, kakor ravno pri prešičih. Prešič se dá v najkrajšem

času odebeliti, za trg pripraviti in poleg tega je tudi svinjsko meso izmed najbolj potrebnih in priljubljenih živil na našem trgu. Poljedelsko ministrstvo je zato sklenilo, da hoče nemudoma pričeti z veliko akcijo, ki bi produkcijo prešičev v najkrajšem času zelo dvignila. Po zgledu prešičorejskih postaj na Hanoveranskem in v Schleswig-Holsteinu hoče osnovati veliko število takih postaj v Avstriji, in to še tekom letošnjega leta. Reja prešičev v teh postajah je jako preprosta in poceni, od krompirjeve letine popolnoma neodvisna, tako da zna tudi našo prešičorejo v tem oziru na popolnoma drugo pot pripraviti.

Tudi za krmila se hoče od sedaj naprej poljedelsko ministrstvo z večjim zanimanjem brigati. V ta namen hoče letošnje leto na to delati, da se napravijo v onih krajih, kjer je sena, letina dobro izpadla, velike senske zaloge za prihodnja leta. Poleg tega bo podpirala vlada vse naprave, ki služijo hranitvi krmil, posebno pa sušenju krompirja, in krompirjevega zeljišča, repe in drugih redilnih snovij, ki so za živino potrebne.

Po sodbi pametnega človeka, ki ima pred očmi celotni razvoj našega gospodarstva in ki so mu mari koristi vseh stanov, ki mu gre res za odpravo prenapetih cen živil na avstrijskem trgu, bo pač naša vlada tak korak avstrijske vlade povsod odobravanje. Seveda se bodo našli kljub temu ljudje, ki bodo naprej upili in zabavljali čez vse, dasi sami ne bodo niti mezinca ganili za odpravo draginje, niti vedeli kaj boljšega svetovati. Takih ljudi smo se že navadili, to so tisti, kateri živé od nezadovoljnosti ljudstva in katerih obstanek je od te odvisen.

AVSTRIJSKA VLADA ODKLONILA OGRSKE ZAHTEVE GLEDE UVOZA MESA.

Avstrijska vlada je odklonila 17. t. mes. brzojavno na podlagi poročila resortnih zastopnikov o pogajanjih v Budimpešti kompenzacijske zahteve ogrske vlade. Ker tudi za uvoz 150 ton argentinskega mesa, ki je v tržaskih pristaniških skladiščih, ni bilo mogoče doseči dovoljenja od ogrske vlade, je morala avstrijska vlada vsled obstoječega pravnega položaja vse prošnje za dovoljenje uvoza argentinskega mesa odkloniti.

pravi začetek kolere v Trstu leta 1886., pa ni bilo dne brez žrtev. Od začetka jih primeroma ni bilo veliko. Obbolelo je 4 do 6 oseb na dan. Dne 17. julija 1886., to je 40 dni po prvem slučaju, je bilo v Trstu skupaj že 54 slučajev, od teh 29 smrtnih. Torej nad 50 odstotkov. Od teh je ozdravilo samo 7 oseb, drugih 18 je bilo še nevarno bolnih, 18 oseb v zdravniški oskrbi. Dne 19. julija 1886. je takratni tržaški župan dr. Richard Bazzoni izdal prvi oklic na prebivalstvo Trsta glede ravnanja v obrambo kolere.

Proti koncu meseca julija 1886. se je mislilo, da bo kolera ponehala, ker par dni ni bilo nobenega novega slučaja. Toda že 18. julija se je pojavilo 10 novih slučajev. Od tedaj so dnevni slučajji kolere počasi naraščali. Dne 14. avgusta 1886. je bilo novih slučajev 15, dva dni pozneje, to je 17. avgusta se je naznanilo že 25 slučajev v enem dnevu. Mortalitet je bila vedno velika. Do konca avgusta 1886. je v Trstu na kolero obbolelo 411 oseb, od katerih je umrlo 261, ozdravilo pa samo 36.

Dne 14. septembra 1886. je bil ravno 100dnevni jubilej kolere. Ravno ta dan je bil jako žalosten. Obbolelo je 22 oseb, od katerih je umrlo 12.

V dobi 100 dni je kolera zahtevala vseh žrtev 563, od katerih je umrlo 356.

Koncem septembra 1886., to je 115 dni po prvem slučaju, je kolera že vrgla v posteljo 236 ljudi, v grob pa 413.

Kolera je potem v mesecu oktobru l. 1886. zopet malo popustila. Nastopala je redkeje, kadar pa se je pojavila, je zahtevala 15 do 16 novih žrtev. So-le, ki so bile zaprte, so dne 27. oktobra l. 1886. zopet odprli.

Definitivno je kolera omagala v letu 1886. dne 29. oktobra. Na tržaškem morišču je pustila vsega skupaj 895 slučajev, od katerih je bilo smrtnih 553, torej nad 60 odstotkov.

Kolera leta 1873.

Trinajst let preje, to je leta 1873. je kolera v Trstu zahtevala po 108 dnevnom klanju 626 slučajev, od katerih je bilo 357 smrtnih.

Obkrat se je kolera izognila zime in se ali izgubila ali pa spomladi vrnila ter razsajala čez leto.

Kolera leta 1911.

Letos je kolera obiskala naše kraje sredi leta in ni bila tako huda kot leta 1873. in 1886. Bilo je v Trstu samem skupaj 38 slučajev, od katerih je bilo smrtnih dosedaj 11, ne všteti koperski okraj, kjer so umrle 4 osebe. Kolera je trajala 40 dni in je nasproti morbiditeti stala mortaliteta s približnimi 30 odstotki, dočim je bilo l. 1886. povprečno 60 odstotkov smrtnih slučajev.

ZNIŽANJE ŽELEZNIŠKEGA TARIFA ZA PREVOZ ŽIVINE.

Dunajska »Rathhaus - Korrespondenz« poroča: Zastopniki dunajskega magistrata, so se udeležili v železniškem ministrstvu pod predsedstvom sekcijskega šefa Sonnenscheina posvetovanja zastopnikov raznih resortnih ministrstev glede druginje mesa. Po izjavi predsednika je vlada pripravljena, znižati za 50 odstotkov prevozninske stroške za rogato in klavno živino ter za meso na vseh progah avstrijskih državnih železnic pri transportu nad 100 kilometrov. Glede na progi Marchegg-Duhaj in Bruck-Dunaj se prizna to znižanje voznega tarifa ne glede na oddaljenost. To znižanje pa ne velja samo za velike pošiljke, temveč tudi za prevoz posamezne živine, kakor tudi za živino, ki pride na dunajski živalski trg sv. Marxa, četudi se ista ne zakolje v dunajskih klavnicah. Glede na živino, zaklano v dunajskih klavnicah, se pa zahteva, da se meso izvaja iz teh klavnic samo na vozeh. Vrše se pogajanja z južno železnico za enako znižanje tarifa na njenih progah. Te ugodnosti pa ne bodo veljale samo za Dunaj ali Prago, temveč bodo razširjene tudi na druga mesta in bodo stopile že v torek, 22. avgusta, v veljavo, in sicer do preklica najdalje do konca novembra t. l. Obenem pa bo tudi dunajska mestna občina znižala klavne in tržne pristojbine v enakem obsegu kot lani in za čas zgoraj navedene dobe. Glede te zadeve ima dunajski mestni svet danes v ponedeljek dopoldne izredno sejo.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR

bo sklican k zasedanju 10. oktobra t. l.

KRITIČNI POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM.

Monarhistično gibanje med vojaki.

V Lizboni so bili razdeljeni med vojake letaki, v katerih se jih poziva, naj nastopijo proti republiki, ker je glavni vzrok vse sedanje bede na Portugalskem republika ter je prišel za njo zadnji trenotek. Republika nima nobenega denarja več, da bi plačala uradništvo in vojaštvo. Vojaki morajo umreti gladi.

Monarhistični izgedi.

V Guinaraesu so bili v petek monarhistični izgedi. Ko se je ob priliki nekega vojaškega koncerta igrala nova republikanska himna, je zaklical nek podčastnik: »Živela monarhija!«, nakar so mu drugi odgovarjali: »Doli z republiko!« Med množico je začelo vrčeti. Ljudje so pričeli biti v zvonikih plat zvona. Policija je bila napram množici brez moči in je končno posredovala konjenica. Množica pa je vojake napadla s kamenjem. Veliko oseb je bilo aretovanih.

Boj za nadvlado.

Boj za predsedniško mesto portugalske republike postaja med zunanjim ministrom in predsednikom narodne skupščine vedno ostrejši. Približno imata oba kandidata enako število pristavev, ker so se pristihi tretjega kandidata Magelhaes-Lime postavili skoro vsi na stran predsednika narodne skupščine. V narodni skupščini je došlo do burne debate vsled predloga ju-

stičnega ministra Costa, naj se dovoli celi vrsti visokih državnih uradnikov prosta stanovanja. Nekateri poslanci so povdarjali, da bi se s tem vpeljalo zopet najslabši čas monarhistične korupcije. Dolžili so justičnega ministra, da ni več »republikanec Costa«, ker je svoječasn pri enakem vprašanju v prejšnji monarhistični zbornici napadel monarhijo in ministre.

Pred državljansko vojsko.

Pariskemu »Journalu« poroča njegov korespondent, ki se mudi že več tednov na Portugalskem, sledeče: Lizboni grozi stavka, ki ima revolucionar. značaj. Lizbona je kakor na vulkanu. Neprestano se vrše shodi, na katerih napadajo govorniki notranjega in finančnega ministra, ki ju dolže izdajstva nad ljudstvom. Na Portugalskem je došlo tako daleč, da se bo razvnela meščanska vojska.

MAROČANSKO VPRAŠANJE POSTAJA NEVARNO.

Dolgotrajna pogajanja med v. Kiderlen - Waechterjem in Cambonom glede na Maroko so se prekinila. Cambon je odpotoval v Pariz, v. Kiderlen-Waechter pa v Badenweiler na počitnice. Francosko časopisje precej rožlja s sabljami in se jezi na Cambona, kateremu očita, da nasproti Nemčiji preveč odneha. Pogajanja v Berlinu se bodo nadaljevala šele mesca septembra Cambon poroča danes svoji vladi o stanju pogajanj med njim in v. Kiderlen - Waechterjem.

Angleška socialna kriza.

Na Angleškem delavstvo ni zadovoljno. Več let sem se pojavljajo stavke, ki presegajo vse dosedanje delavske boje na Angleškem. Letos je pa bilo na Angleškem izredno veliko stavk. Stavkali so pristaniški delavci v Londonu, Waleski rudarji že tri leta sem niso mirni. Pristaniški delavci v Londonu, Southamptonu, Liverpoolu, Manchesteru in v Bristolu groze s stavko že dve leti, nezadovoljni so pa tudi populični železničarji, pismonoše, telegrafisti in cestni pometači.

Meseca julija je stavkalo 190.000 delavcev v 66 podjetjih. V tej stavki so zmagali delojemalci. Ugoden uspeh teh stavk je povzročil tudi stavko londonskih pristaniških delavcev, ki so po petdnevni stavki zmagali.

Najhujša stavka je pa bila brez dvojbe splošna stavka železničarjev. Malone vse železniške družbe so bile prisiljene, da omeje svoj promet. Stavkalo je 260.000 železničarjev.

Krvavi spopadi.

Krvavi spopadi so bili 19. t. m. na južnem Waleskem v Llanellyju, kjer so vojaki streljali. Ustreljeni ste bili dve, nevarno ranjena pa ena oseba.

Angleška vlada in stavka železničarjev.

Angleška vlada je izjavila, da če stavka železničarjev ne bo do torka končana, bo zahtevala vlada od parlamenta pooblastilo, da stavko zaduši s silo. To je na lastnike železnic tako vplivalo, da so pospešili pogajanja z zastopniki stavkujočih železničarjev. O teh pogajanjih so došla sledeča poročila:

London, 20. avgusta. V pozni ponočni uri so se pogodili ravnatelji železnic z zastopniki organizacij. Zastop-

niki organizacij so obljubili vplivati na železničarje, da nehajo stavkati, železniške družbe so pa obljubile, da bodo

Prizori iz izgrediv v Liverpoolu.

Poglavitni angleški delavski voditelji.

Jos. Puntar (Gradec).

Mimogrede. (Dalej.)

Od pikrega sarkazma, mirne, a bolj grizoe notranje jeze, od notranjih somov in Harpij pa do joku junakov, je, dragi esteti in poeti volkodrakarji, psihološki skok!! Da, od tam do tu je velik skok v dušni drami! In kdor zna ta dušni skok mojstrsko premostiti, je inostane na veke mojster, a ne skaza! Skaze so — drugje in drugi: Ethine Kristane et consortes!

Tu je krasno premostiti psihološki skok in morda le v trenutku še, ko bi moral junak zasadi meč v svoje prevarano in zadnjo oporo izgubivše srce. To je tisti višek dramske napetosti, ko čuje Črtomir iz ust Bogomila same zanj gotovoda prestrašno in nepričakovano vest, — da je kristijana.

Edina opora, edin up, edina zemeljska vez se tu kot bi trenil pretrga in med njegovim in njenim srcem zazija — prepadi! Na tleh leže podrti srčni stebri — Tu bi moral po mislih Aškerčevih gotovoda Črtomir zgrabiti ko divji Ajant svoj junaški meč in po Katonovo, umreti — v pričo Bogomila! Krasen prizor in tragičen, nad vse tragičen tudi in po okusu modernih poetov tudi, samo ne po okusu Prešernovem, ki ni imel zmisla za Trubarje in Kato Brankoviče in Volkodlake —! Ni imel zmisla za te juna-

ke, pač pa za tendenco svojega »Krst pri Savici«.

Tragična smrt Črtomirova v pričo Bogomila bi uničila — »Krst pri Savici«! K sreči je menda ali pa zavestno in hote (kot bi umel jaz neestet) hotel imeti ravno krst Črtomirov in ne njegove smrti! Tak šušmar in tak volkodlakar! Pa kaj hočemo! Imamo krst pri Savici in tako ostane in treba ga bo samo — umevati in Prešernov »Krst pri Savici« ostane na veke najlepša slovenska pesem! Najlepša, a tudi najbolj globoko zamišljena — umetnina prve vrste!

In vse to da umevanje tistega psihološkega skoka. Samo to in nič več: malo in zelo veliko!

Med skokom stojita samo dve stanci Bogomilnega govora. Za njima pa takoj ona najpomembnejša v celém »Krstu«, ona katastrofalna stanca, ki na mah razjasni celo situacijo; nepričakovano in nenadoma in »ponevedoma« plane nad Črtomirovo srčno trdnjavo, tako nekako kot Voljhunova premoč nad Ajdovski gradec v tisti strašni temni noči:

»Ko svoj o mōč narbolj vihar razklāda
Okrōg vrat strāža na pomoč zavpije
In vstāne šūm, da mōž za mōžom pāda.«

Tako se godi s Črtomirovo srčno trdnjavo. Tako kot tisti gorski hudournik

in še hujši skoro je veliki moment v 7 × 7 = 49. stanci. Da, ravno v sedemkrat sedmi ali devetindeseti stanci se zgodi tisti čudoviti, nepojmljivi preobrat v Črtomirovem srcu!

Kaj more moja matematična estetičnost za to, da je postala ravno ta stanca tako velikega pomena po tisti vrinjeni 42. stanci? Kaj morem jaz, neestet za to, če trdim, da se 49. stanca krije prav lepo tudi s pomenom števil sedem!?

Krasna je torej Prešernova matematična estetičnost, ki zna družiti v tehniki i — idejno stran!

Da, idejno! Le en trenotek nadnaravne lepote je zazrl Črtomir, le en hip vžival ob Bogomilini strani lepote — odprtega neba, in čul in videl harmonijo sfer že tu na zemlji v onem blaženem trenotku, tisto krasno krščansko harmonijo sfer, o kateri pravi Bogomila v 30. stanci:

»De vstvaril je ljudi vse za nebēsa,
Kjer glōrja njēga sije brez oblāka,
Okō ni vid'lo, slišale ušēsa
Vesēlja, ki izvōljene tam čaka,
De sprostenim bo vsih težāv telēsa
Se srčnim izpolnila vōlja vsāka,
De bōdo tamkaj bōžji sklēpi mili
Te, ki se tukaj ljubijo, sklenili.«

Samo odsev te »nebeške glorijs«, harmonije sfer je zarl Črtomir in začul večno krasno pesem ter bil prevzet od pogleda in po sili so pridrle same od sebe solze v njegove oči!

Berite narodno pesem od nebeške glorijs, rajske tice in zamaknjene meniha, pa boste umeli sedmeroglasno liro slovenskega romantika! En trenotek, en sam pogled v to rajsko harmonijo in brezmejna sreča že tu na zemlji — in polno je harmonije tudi junakovo, od Harpij in somov razburkano srčno valovje.

Solze so pač najlepša priča, da je imel in še več občutil junak silo vse te brezmejne blaženosti ob strani svetniško-čiste — Bogomile.

Um in srce sta dobila več ko dovolj hrane na en mah: to je pravi trenotek krsta, tu notri v srcu se vrši najprej ta veliki akt, Črtomirov krst; obliv z vodo slapovo je le zunanji vidni znak in priča in potrdilo Bogomilini presenečenosti! Ta notranji trenotni nenadni pretres Črtomirovega značaja je tako nepričakovan, da Bogomila ne more prav verjeti, da-li je to res. Zato hoče vidnega znaka!

Vse kar sledi po 49. strani je le posledica in primeren završetek — Črtomirove tragedije. Poet je končal to, kar je hotel —! In zato je njegova pesem prava pristna umetnina, pa naj kriče opijati na vsa usta, da ni in ni, in da je rudi Krsta pri Savici Prešernov spomenik odločno tri metre in pol previsok!

Ne, pigmejski Ethine Kristane, ne previsok, ampak odločno karikatura — poetovega spomina! Spomenik sam in kritiki »Kresta per Savizi«!

En trenotek — harmonija sfer — —.

zopet sprejele v službo vse železničarje, ki so štrajkali.

Pogodba med železniškimi družbami in stavkajočimi železničarji.

London, 20. avgusta. Pogodba sklenjena med železničarji in družbami obsega sledeče točke:

1. Stavka se takoj konča. Voditelji stavke se obvežejo, da bodo vplivali na to, da prično železničarji zopet s službo.

2. Vsi delavci, ki so po stavki ali po izključitvi od dela zapleteni v sedanji spor, ki se v določenem roku prikladi v službo, se po družbah prej ko mogoče zopet nastavijo. Sodno se ne sme radi kršitve pogodbe nihče preganjati.

3. Obsega podrobna določila o razsodiščih, ki bodo sklepala o spornih vprašanjih.

4. Posebna preiskovalna komisija vredí vprašanja, ki se tičejo pogodbe železničarjev, z družbami sklenjene leta 1907.

5. Obe stranki bosta podpirali komisijo.

6. Trgovski urad reši vprašanja, ki bi nastala vsled te pogodbe.

Vlada pritiska na ustanovitev komisije, ki naj bi poslovala kot razsodišče. Komisija naj bi imela pet članov, dva zastopnika delojemalcev, dva delodajalcev in neodvisnega predsednika. Komisija prične poslovati bodoči teden. Vlada je obljubila železniškim družbam, da predloži parlamentu postavo, po kateri se zvišajo železniški tarifi.

Konec stavke.

London, 20. avgusta. Ponoči so brzojavno obvestili o koncu stavke vse postaje in pozvali železničarje, da naj se povrnejo v službo. Promet se je včeraj pričel zopet redno po vseh progah. Organizacija železničarjev je z uspehom jako zadovoljna. Škoda, ki jo je povzročila stavka industriji je naravnost ogromna. Vojaške asistencije v Liverpoolu in v Manchesteru ostanejo oblastem še dva dni na razpolago.

Pritisk vlade na konec stavke.

London, 20. avgusta. Angleška vlada je z vso silo pritiskala na ravnatelje, da naj ugođe železničarjem. Vlada je zagrozila ravnateljem, da če stavka ne bo v 24 urah končana, jo bo končala sama. Ravnatelji so se zato hitro udali, ker so se zbal vlade in obljubili ugoditi železničarjem.

Posledice stavke.

London, 21. avgusta. V Rotherdamu so morali vsled splošne stavke železničarjev neprestovoljno počivati 50.000 rudarjev in kovinarjev.

London, 21. avgusta. V Llanellyju so ponoči od petka na soboto stavkajoči plenili in požigali. Ko so na postaji zažgali neko blagovno skladišče, je nastala eksplozija. Mrtve so bile tri, ranjenih pa več oseb. Policija je nastopila z gorjaci, vojski pa z bajoneti. Ranjenih je bilo več oseb.

Grožen požar v Mokronogu.

O tem smo dobili tri poročila. Prvo se glasi:

Preteklo soboto, kmalu po 12. uri popoldne, zaklicala je parna piščal v trgu na pomoč zoper ogenj. V par trenutkih je bila Pencetova usnjarna vsa v plamenu. Plamen je skakal od hiše do hiše in okoli pol 2. je bil spodnji konec Mokronoga vseh v plamenu. Zgorelo je Zlajpahu, Jeriču, Bulcu, Povšetu (Spančku), Zgajnarju, Weibelnu, Povšetu, krojaču, pri Deu, Kolencu (Knapu), Krapču, Uhanu, Laščanu in pa cela »Šauer gasa«, vse do tal; vsi kozolci pod hribom, nadalje spodnjemu Majcenu skoro vse, Šetinetu, Gorencu, Pašetkytu, Srimšku, Gačniku vse, ostalo je v tistem koncu le hiša Koželu, Eratu, Končnatu, Mevželjnu, Knapovki in sodnija, drugo je vse v pepelu. Dolinanci (Golki) je ostala le hiša na trgu, drugo je zgorelo. Močan veter je nosil ogenj na ono stran, zato tako strašna nesreča. Ljudij se ni ponesrečil nobeden, pač pa je zgorelo veliko živine in pohištva. Rešilo se je bore malo. Zavarovanje ne doseže niti deseti del škode, pri nekaterih bo beda velika in bo treba prositi pomoči. Vrlo so prihiteli požarne brambе na pomoč, posebno so se odlikovali iz St. Ruperta in Trebnjega. Gasili so celo noč in danes, v nedeljo, je še dosti ognja. Nova mokronoška brizgalna je tudi zgorela.

Drugo poročilo se glasi:

19. avgusta 1911, ravno popoldne, pričela je goriti tovarna in parna žaga g. Franc Pence-ta iz dosedaj neznanega vzroka. V nekaj minutah sta bile tovarna in parna žaga od ognja uničene. Ogenj je zanesel veter na sosednja poslopja, katera so bila kmalu vsa uničena. V trenutku je bilo nad sto predmetov od ognja izpremenjenih v pepel. Vse spodnji del trga je bil v plamenu.

Tukajšnja požarna bramba pod vodstvom g. učitelja Tratarja je bila takoj na licu mesta, delala z vso močjo, a ni bila kos razdraženemu ognju. Na pomoč so prihiteli požarne brambе iz Mirne, St. Ruperta, Trebnjega, Velikih Lašč in Škocijana. Z neutrudljivo pridnostjo so delali na pogorišču. Pomagalo je tudi orožništvo, katero je bilo poklicano iz sosednjih občin. Kolikor je bilo mogoče, rešili so ljudje vrednostnih reči, pohištva, obleke. Živina se je večinoma rešila, vendar je veliko prašičev in perutnine poginilo. Veliko žitnic in kozolcev je ugonobil neizprosni ogenj. Skupnemu trudu se je posrečilo rešiti sredi največjega požara stoječe uradno poslopje, v katerem se nahajajo različni c. kr. uradi. Z veliko požrtnostjo je pomagalo gasiti tukajšnje uradništvo, posebno še gg.: c. kr. sodnik Hutter, predstojnik c. kr. davčnega urada, Arh, predstojnik c. kr. sodniškega urada, Tekavčič, c. kr. asistent Kraker, kakor tudi hišni posestnik in c. kr. davčni upravnik Vencajz iz Trebnjega, Logar, kancelist Kržan, Mejak Josip, njegov oče in brat teolog Jak. Mejak, geometer Verbič, Kolb; nadalje sodnikova soproga gospa Romuld in gđ. Grošelj in Weber; g. Leban, gđ. Čeh, Bajt in Roger, katere zaslužijo za svoj trud in požrtnost in neustrašeno pomoč najtoplejšo zahvalo, kakor predvsem tudi gospod župnik. Potrudila se je mnogo tudi tukajšnja finančna straža. Veliko se je pa zahvaliti g. učitelju Tratarju. Pripomni naj se, da je tu ravno ta dan največji semenj in letu in največja božja pot na Žalostni gori, vsled česar je bilo več tisoč tujcev v trgu. Tudi tatov ni manjkalo, ki so hoteli odnesti marsikatero dragocenost, a so bili preprejeni. Povprečno je pogorelo nad 43 hiš in 110 drugih poslopij in precejšnja vsota denarja. Škoda se ceni na nad dva milijona kron, zavarovalnina pa je jako nizka.

Tretje poročilo:

Dne 19. t. m. se je vnelo čreslo pri strojarju Pencu v Mokronogu. Pencu se je vsled tega vnela tudi strojarska tovarna, katera je bila napravljena na bencinovo moč. Bencin, ki je bil v skladišču, se je vnel ter povzročil grožen požar. Zgorela je malodane polovica trga. Nekemu trgovcu s pivom ter gostilničarju je zgorela vsa hiša, za več tisoč kron pive, več vina ter tudi veliko sena; trgovcu Eratu pa skladišče, kjer je bilo mnogo raznovrstnega blaga hranjenega. Zgorelo je tudi nekoliko prašičev. Poleg Pencetove tovarne se je nahajala shramba za orodje požarne brambе. Pred to je bila pripravljena nova brizgalna. To pa radi tega, ker imajo v Mokronogu navado, da kadar je tam sejmi, pripravijo za morebitno nesrečo ognja vse požarnobrambno orodje. Zgorela jim je brizgalna ter tudi shramba za orodje požarne brambе z vsem orodjem. Ogenj se je tako razširil, da ga ni bilo moč ustaviti. Brzojavili so po novomeško požarno brambo, da jim pride na pomoč, kar so Novomeščani drage volje tudi storili in gasili pozno v noč, tako da so šele drugi dan proti 11. uri popoldne prispeli utrjeni domov v Novo mesto. Ravno na ta dan — dan požara — je bil v Mokronogu največji sejem in je bilo mnogo sejmarjev z govejo živino, konji, prašiči ter drugim blagom tam navzočih. Na bližnjem hribčku, komaj deset minut oddaljeni Žalostni gori, pa je bil največji obisk božjega pota, kamor dospo popoldne romarji iz Zaplat. Vse sejem je bil razdrt. Ljudstvo — sejmarji — je bežalo na vse strani. Nekateri so hiteli na pomoč, a zopet drugi z živino domov. Trgovci so pospravljali blago v taki naglici, da je bilo isto vse v neredu. Javna oblast je posredovala pri nekaterih ostalih sejmarjih in onih romarjih, ki so se nahajali na Žalostni gori, da naj hité v največjem plamenu se nahajajočem Mokronogu na pomoč. Radi vetra, ki je vel na vse strani, je bila krutežu dana še mnogo večja moč. Koliko je škode, se za sedaj še ne ve. Gotovo se bode ista cenila na več stotisoč kron.

Kolera.

Novih slučajev kolere ni v Trstu. Osebam, ki se nahajajo v bolnici Sv. Magdalene, se v splošnem obrača na bolje. Umrli ste pač dve osebi, ki pa ste oboleli že prej.

Österreichisches Sanitätswesen« prinaša statistiko, da je letos od 1. junija do 5. avgusta obolelo v Italiji za kolero 4228 oseb, od katerih je 1640 umrlo. Ta statistika je važna za naše ljudstvo, da se potovanja skozi Italijo če le mogoče vzdrži, zlasti pa opusti obisk razstave. Od te statistike pa na drugi strani tudi vidimo, da je sosedna Italija najbolj okužena država v Evropi in da se je prejkone od tod za-

nesla kolera v Trst, dasi ima Trst tudi trgovske zveze s Carigradom, kjer je v soboto obolelo na kolero 56 oseb in umrlo 25, v nedeljo pa 42 in umrlo 9. V pomorskem lazaretu Sv. Jerneja v Trstu se nahaja sedaj 25 oseb v oskrbi. V Bertokih pri Kopru se bakteriološka preiskava nadaljuje. Ista je konstatirala pri 15letni Amaliji Kozlan in Ivani Novel, ki ste bili že prej izolirani, aziatsko kolero. Obe deklici ležite v baraki I ob Rižani. Njih položaj ni obupljiv.

Iz Pulja se nam dne 20. t. m. poroča:

V petek sta zboleli tu dve osebi na kolero podobnih znakih, in sicer perica Julija Fašin in mizarski pomočnik Mokijuti. Prepeljali so oba v infekcijsko barako tukajšnje deželne bolnice. Odredila se je takoj bakteriološka preiskava odpadkov, katera je dognala, da se gre pri oboleli perici Fašin za precej hudo drisko radi prevelikega užitia sadja in piva. Pri mizarskem pomočniku se je pa konstatovala aziatska kolera. Makijuti je že po 20urni bolezn podlegel smrti. S tem slučajem se je tudi v Pulju pojavila kolera in zahtevala takoj v prvem slučaju žrtev. Od civilnih kakor tudi vojaških oblasti se je takoj vse mogoče odredilo, da bi ostal ta slučaj osamljen. Pri tej priliki si je vredno ogledati avstrijskega birokratskega konjiča v celem njegovem svitu. Med tem ko so se vsi iz Trsta došli tujci tu zdravniško preiskavali, se za one, kateri so došli z železnico, nikdo ni brigal. Naravna posledica tega je bila, da je večina onih, kateri so hoteli v zadnjem času v Pulj, rabila železniški kupej, ker v tem slučaju je bil vsak zagotovljen, da se v Pulju zdravniška oblast ne bo zmenila zanj. Iz tega se da sklepati, da so politične kakor tudi sanitetne oblasti mnemja, da uporablja kolera izključno le parnike za preselitev, nikakor pa ne železnice. Bomo videli, kaj se bo sedaj ukrenilo, ko je kolera tu.

Iz Maribora se poroča:

Zena mariborskega sodnega uradnika Hobacherja, ki stanuje na Stolnem trgu, je bila nekaj časa bolehnna ter je vsled tega pred kratkim odšla na letovišče v Beljak, odkoder je prirejela v okolico izlete. Na nekem sprehodu v bližini Beljaka je kupila italijansko grozdje, kmalu nato pa je močno obolela ter je bljuvala, kar je trajalo nekaj dni. Ker se ji kljub raznim domačim sredstvom zdravstveno stanje ni izboljšalo, je odpotovala domov v Maribor. Poklicani zdravnik je našel na bolnici sumljive znake kolere ter naznanil slučaj mestnemu svetu. Bolnico so takoj prepeljali v izolacijski oddelek mariborske bolnišnice. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se kolera ne razširi. Družina Hobacherjeva je pod zdravniškim nadzorstvom ter nje-no stanovanje desinficirano.

Na Dunaju so vse osebe, ki so bile osumljene kolere, že odpustili iz Franc Jožefove bolnišnice.

Sanitetni oddelek ogrskega notranjega ministrstva naznanja, da je bakteriološka preiskava dejektiv v Reki obolele Frančiške Pillepich dognala slučaj aziatske kolere. — Iz Reke poročajo, da se splošno boljša zdravstveno stanje oseb, ki so obolele s sumljivimi znaki kolere. Bakteriološka preiskava dejektiv nekega v petek umrlega dečka je imela negativen uspeh.

Iz Soluna poročajo, da kolera v Ipeku znatno pojenjuje, ker biva prebivalstvo večinoma v gorah. V Ipeku so bili 4, v Skoplju 2, v Djakovu 4 in v Monastirju 3 smrtni slučaj v zadnjih dneh. V ostali Albaniji je po zadnjih poročilih 66 novih slučajev kolere, med temi 22 smrtnih. V Solunu se ni pojavil noben nov slučaj. V soboto se v Carigradu konstatirali 42 novih slučajev kolere, med temi 9 smrtnih. Od prejšnjih na kolero obolelih oseb je 10 umrlo.

Štajerske novice.

Š Shod v Žalcu. Včeraj dne 20. t. m. se je vršilo po c. kr. okrajnem glavarstvu sklicano zborovanje županov in hmeljskih kupcev. Navzoči so bili tudi poslanci Slovenske Kmečke Zveze, dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Verstovšek in Terglav. Povabljenega poslanca liberalne stranke dr. Kukovec ni bilo. Zborovanje je otvoril namestniški svetnik dr. Breschar ter naznanil, da mu je zastopnik liberalne stranke dr. Kalan vročil sklep hmeljskih kupcev in pre-

kupcev, v katerem pravijo, da ne odstopijo od cene pri predprodaji in da sploh ne pridejo na zborovanje, ako so zraven tudi oni, ki so se trudili za ta stanek. Naveden sklep, kojega je prinesel dr. Kalan, so storili vpričo članov hmeljskega društva, kar je postavilo društvo v čudno luč. Liberalci in mešetarji so računali, da se bodo naši poslanci, ki so se toliko trudili za sestanek, sedaj trdovratno kapricirali na svojo navzočnost in s tem onemogočili vsak uspeh. Toda takoj, ko je dr. Breschar prečital famozni sklep združenih judovskih prekupcev in liberalnih žalskih hmeljarjev, je vstal dr. Korošec ter izjavil, da on in tovariši nečejó biti ovira kakemu uspehu in da se vsled tega ne kapricirajo na navzočnost. S tem so odvalili vso odgovornost na prekupce in liberalce. Posvetovanje se je nadaljevalo brez naših poslancev, le g. Terglav in župan Ušen sta bila od naše strani kot zaupnika zraven, toda na njune nasvete se prekupci in mešetarji niso več ozirali, ampak sklenili so, da se ne udajo zaradi predprodaje. To se pravi, naše ljudstvo jim mora letos darovati poldrug milijon kron. Ako bi liberalci ne intrigirali proti našim poslancem, bi bil uspeh gotovo drugačen, ker se prekupci bojijo naše stranke. Liberalci so tesno zvezani z mešetarji in kupci, zato pa jim nečejó delati neprikl in raje pripustijo, da ljudstvo škodo trpi. Ko so se naši poslanci odstranili od posvetovanja, je sklical dr. Korošec pristaše na dvorišče g. Žuze ter jim razložil stališče. V Žalcu je bilo ta dan gotovo okoli 3000 ljudi, ki so se razšli z zavestjo, da je delo naših poslancev posušeno in da preprečujejo le liberalci vsak uspeh. Naša stranka si je pridobila med hmeljarji novih simpatij in pristašev. Liberalci pa so dosegli, da trpi Savinjska dolina letos ogromno gmotno škodo.

Š Celje. Šolske sestre iz tretjega reda sv. Frančiška, ki imajo v zavodu 8-razredno dekleško šolo s pravico javnosti, vzamejo deklice na stanovanje in hrano. Učni predmeti na osemrazrednici so oni po postavah za ljudske in meščanske šole. Gojenke se uče — ako stariši žele, igrati na glasovirju, citrah in goslih, moderne jezike in stenografije. Soli odrasle deklice se lahko uče šivanja in finih ženskih ročnih del. Lahko se tudi izučijo za učiteljice ženskih ročnih del ali za otroške vrtnarice. Več se izve pri vodstvu šole.

Koroške novice.

k Koprivna. V nedeljo dne 20. avgusta nas je prvikat obiskal naš državni in deželni poslanec Grafenauer. Že delj časa smo želeli, da pride tudi v naše hribovite kraje ter vidi z lastnimi očmi, kako daleč smo od sveta in kako slaba je pot, ki nas veže s Črno. Upamo, da njegov poset ni bil zaman!

k Prevalje. Nekako sredi septembra se bodo vršile tukaj občinske volitve. Dozdaj je nam županil že dosti znani zaupnik in kandidat nemškonaacionalne stranke Pristov. Seveda se tudi sedaj poteguje z vso silo za to čast. A slovenski kmetje so ga spoznali v znani posojilnični aferi in mu gotovo ne bodo zaupali več svojih glasov.

k Guštanj. V nedeljo dne 20. avgusta t. l. so ustanovili tukaj Šudmarko. Imajo tudi že »Šulferajn«. Pri ustanovitvi slavnosti sodelujejo tudi šolski otroci. Udeležba ni bila posebna.

k Uršlja gora. Daleč naokrog po Koroškem in Štajerskem je znana božja pot svete Uršule. Cerkevni shodi se vrše prve tri nedelje zaporedoma, začenši s prvo nedeljo po 15. avgustu. A tudi sicer je večkrat v letu v ti romarski cerkvi božja služba, tako na primer na god svetega Lovrenca, svetega Jakoba, svetega Petra in svete Uršule. Cerkev leži 1696 metrov visoko, a vseeno prihaja ob »žegnanjih« po tisoče romarjev semkam. Obenem pa Uršljo goro v velikem številu obiskujejo tudi turisti. Dozdaj je imela cerkev dve zidani koči, ki ste ob času shodov služili kot gostilni. Spodnja in lepša pa je bila tudi pripravljena za hribo-lazce. Oskrbuje jo grofov najemnik p. d. Šisernik. Lansko leto pa je začelo zidati nemško planinsko društvo svojo lastno kočjo, ki bo imela eno nadstropje in je že skoraj dogotovljena. Svet, na katerem jo stavijo, je odstopil grof Thurn, v kojega posesti je takorekoč vsa Uršlja gora. Slovensko planinsko društvo je tukaj zamudilo lepo priliko in tako je zopet del slovenskih planin prišel v nemške roke.

k Spodnji Dravberg. Na progi Maribor—Franzsfeste je šel dne 18. t. m. pod jutranji brzovlak sin g. Verdni-ka, posestnika v Otiškem vrhu in bivšega državnozbornskega kandidata napredne stranke v slovenjegraškem okraju. Odrezalo mu je popolnoma glavo.

Dnevne novice.

+ **Hrvaška Katoliška Udruga** je povodom svojega zborovanja dne 20. t. m. v Sarajevu poslala načelniku S. L. S. dr. Ivanu Šusteršiču sledečo pozdravno brzojavko: »Pozdravljamo po Vas, vse brate Slovence, verne zagovornike pravaške misli. I za Slovenijo i za Hrvaško bodo nastopili srečni dnovi, ko bo eno mater objel Slovenec in Hrvat. Iz skupščine Hrvaške Katoliške Udruge predsednik Vancaš».

+ **»Patriotične backe«** imenuje »Jutro« vse tiste, ki so praznovali rojstni dan našega cesarja. To je nečuvstvo. Iz tega se jasno spozna, kakšne tendence ima ta list, ki se tiska v »Učiteljski tiskarni«, zadržnem podjetju liberalnega učiteljstva, kojega prva naloga je, da vzgaja mladino v patriotičnem duhu. Pošteno slovensko ljudstvo, ki svojega cesarja spoštuje in ljubi in je in bo, če treba, še svojo kri za Avstrijo žrtvovalo, je ogorčeno nad tako nesramnim pisanjem lista, ki se bogve iz kakšnih fondov v Avstriji zato vzdržuje, da zmerja patriotične Slovence z »backi«! Če ta nesramnost ne neha, bodo antipatriotični hujšaki v Ljubljani občutili, da cesarju zvestega ljudstva ne bo nobeden ne kaznovan žalil! Kdor pa danes še »Jutro« podpira, bere in naroča, dokazuje jasno, kaj je! V hišo cesarju zvestega Slovenca »Jutro« ne spada!

+ **Blamirali** so se naši liberalci in socialni demokrati pri svoji infamni gonji povodom mesne draginje. »Narod«, ki že leto dni hujška mestno prebivalstvo zoper kmečko ljudstvo, je bil v soboto primoran priznati, da kmet draginje mesa ne dela. To jemljemo z zadovoljstvom na znanje, dostavljamo pa, da je »Narod« pozabil povedati, kdo jo dela, namreč **liberalno prekupštvo in vmesna trgovina**. Nov dokaz za to je, da je minuli teden na dunajski trg došlo veliko več živine, kakor prejšnje tedne, prekupci so pa zopet s ceno za 20 h poskočili! Izgovarjajo se, da so meso morali podražiti, ker se ne dovoli izkrcanje argentinskega mesa v Trstu, preje, ko je argentinsko meso v Avstrijo dohajalo, so pa domače meso podražili pod pretvezo, da ga manj prodajajo, ker mu argentinsko meso dela konkurenco. Iz tega se jasno vidi, kdo mesno draginjo dela in kako je velekapitalistiško organiziranemu prekupštvu vsaka pretveza dobra, da meso podraži. Enako dela liberalna veleprodukcija povsodi, n. pr. pri **sladkorju**. Sladkorni veleropariji so sladkor od februarja do zdaj za 12 K pri 100 kg, to je za 16 odstotkov nad normalno ceno podražili, toda »Neue Freie Presse« in seveda tudi »Narod«, »Jutro« in »Zarja« o tem prav nič ne pišejo, ker je »Presse« glasilo teh liberalnih veletoč, naši liberalni listi pa s svojimi bratci simpatizirajo. Da »Zarja« o draginji pri sladkorju, moki, petroleju, spiritu, premogu in manufakturi tudi ne ve nobene besede blekniti, je naravno, ker je socialna demokracija od veleindustrije podkupljena. Le pomislimo, kako veleliberalni kartel dela! Sladkorja je letos za dve tretjini milijona meterskih centov več kot prejšnje leto, dividende so se izplačale neprimerno višje, in kljub temu stane danes sladkorska kockasta rafinada pri nas 88 do 91 h, v Nemčiji pa 50 do 53 h in v Londonu celo samo 39 do 40 h. In to spriči tega, da imamo v Avstriji največ sladkorja! To je vse delo veleliberalnega špekulativstva. Da bi pa ubogo ljudstvo ne opazilo, kako špekulanti delajo, je liberalci in socialni demokrati skušajo z argentinskim mesom farbat. En čas naj bi konsument nekoliko cenejše, zato pa tudi neprimerne slabše argentinsko meso jedel, medtem pa bi liberalna veleprodukcija še ostala živila podražila, kar jih še ni, končno pa bi se še argentinsko meso podražilo in ljudje bi bili desetkrat na slabšem, kakor so danes. Vse drugače pa dela za ljudstvo S. L. S. S. L. S. brani koristi delavca in meščana, skrbi pa tudi, da kmečki stan процvita, ker če ta propade, se bo tako delavcem kakor meščanom slabo godilo. Zato S. L. S. ne more dopustiti, da bi se živina v Avstrijo **neomejeno** uvažala, ker je potem uničeno to, od česar je kmetu danes edino še mogoče živeti, namreč živinoreja. S. L. S. pospešuje z vsemi močmi domačo živinorejo in kranjska dežela je edina, ki je ves državni prispevek, ki je bil v to svrhu določen, plodonošno uporabila. Vrhtega pa skrbi tudi za izboljšanje pašnikov in planin in pravkar je **deželni odbor v to svrhu določil 248.000 K!** Tako S. L. S. za blagostanje vsega ljudstva dela, liberalci in socialni demokrati pa le kričijo in potrpežljivi papir mažejo.

+ **Kaj so pravzaprav klerikalci?** Da »Jutro« piše same prismođarije, je splošno znano dejstvo, katerega nihče

ne taji. Tako trdi v svoji nedeljski številki v uvodnem članku, da je katolicizemstvo mogočno, kruto in bogato, da se masti z milijoni, piše, da sestojata »klerikalni« kranjski deželni zbor iz samih trinogov, da so katoličani ošabni, da imajo »klerikalci« polne žepe itd. V isti številki pa objavlja neko klobasarijo »O delovanju krščanskih misijonarjev na Vzhodu«, v kateri pa pravi, da je katolicizem »vera revnih, tlačanih ter nizkih in slabičev, »klerikalci« so slabiči in »ljudje brez zaupanja v same sebe«. — Ni čudno, da ima list, ki piše take reči, ki nimajo ne nog ne glave, deficit. Deficit je tudi v glavah tistih, ki take stvari mažejo.

+ **Neslana plesnoba iz Novega mesta**. V Novem mestu živi mož, ki čuti v gotovih časih potrebo, da izprazni svojo notranjost. Kadar mu pride ta potreba, takrat izhajajo v »Slovenskem Narodu« strašno dolgi članki brez konca in kraja. Najmanj en ducat jih je treba, da se oddahne. Ravno kar je zopet porabil priliko občinskih volitev v Novem mestu, da se brezobzirno olajša. Njegove storiče se začno pri začetku sveta in prijadrajo vedno do papežev, kardinalov, škofov in prostov. Že 20 let piše v »Narodu« eno in isto, ker ima v svojem zapuščenem arzenalu samo staro polomljeno orožje. V uredništvu »Slovenskega Naroda« se vedno ustrašijo, kadar pride iz Novega mesta debel zavitek neslanih izmečkov. Večkrat so mu že morali ustaviti njegovo trakuljo, ki je tako rastla, da bi utegnula postati prava morska kača. Tudi v Novem mestu je vedno zavladala obča veselost, kadar je neslani vitez s svojo trakuljo moril »Slovenski Narod«. Zaradi neprosto voljnega humorja so ga začeli pri »Narodu« bojkotirati, tako, da že delj časa ni bilo videti novomeške trakulje. Zaradi občinskih volitev si je pa mož izprosil, da si vendar zopet sme olajšati svoje bolečine. Dolgo so se obotavljali v »Sloven. Narodu« da bi spravili svoje bravce v nevarnost požirati to trakuljo, a pasji dnevi, ki so rodili na jugu kolero, so postali rešilni tudi za očeta teh člankov v njegovo neznansko veselje. Tako je prišel »Narod« do člankov o novomeških občinskih volitvah. Novomeščani pa do velikanskega krohota, in kar je glavna stvar, novomeški vitez se je oddahnil. V Novem mestu bodo pa volili vsi pametni ljudje kljub tistim storijam S. L. S.

+ **Iz deželnega odbora**. Imenovani so: V okrajni cestni odbor litijski: Oroslav Bric, župan v Litiji in Janez Obreza, župan občine Kandrš v Doberlevem; v okrajni cestni odbor višnjegorski: Mihael Omahen, župan v Dedendolu in Anton Jaklič, župan v Kriški vasi; v zdravstveni zastoparstvo v Litiji: Vinko Resman, usnjari v Radovljici.

+ **Literarna sekcija »Zore«** ima svojo sejo v soboto 26. avgusta pop. ob priliki občnega zbora »Slovenske dijaške zveze« v Domžalah. Sotrudnike »Prvih cvetov« vabimo in opozarjamo, naj se je polnoštevilno udeleže — Uredništvo »Zore«.

— **Prestolonaslednik v Pulju**. V torek, 22. t. m., se bo pripeljal z dvornim vlakom v Pulj prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. Tu se bo prestolonaslednik ukrcal na njegovo ime nosečo poveljniško vojno ladjo »Nadvojvoda Fran Ferdinand« in na njej odplul proti Zadru k mornaričnim manevrom. Isti dan bo došel sem tudi armadni nadzornik podmaršal nadvojvoda Friderik, kateri bo istotako odplul proti Zadru.

— **Župnija Lom** je podeljena č. g. Jakobu Ogrizek, župniku v Št. Lambertu.

— **Spremembe v štajersko-ilirski kapucinski provinciji** so sledeče: Celje: P. Karol Kemperle, gvardijan, v Škofjo Loko, P. Hugolin Rak v Krško. — Gorica: P. Kajetan Dvoršek v Celovec. — Wolfsberg: P. Kerubin Koller v Irdning, P. Evgen Merše, vikar, v Hartberg, P. Anzelm Eberhard v Celovec. — Sv. Križ: P. Celestin Lojk, vikar, Fr. Kašpar Schwei v Škofjo Loko, vratar. — Lipnica: P. Janez Reberca v Wolfsberg. — Krško: P. Herman Langeršek, gvardijan, P. Metod Mišič, vikar, v Šk. Loko, P. Erhard Pečar v Škofjo Loko. — Celovec: P. Tadej Ranftl v Hartberg, P. Irenej Kobal v Lipnico. — Hartberg: P. Sigismund Wagner, gvardijan, v Knittelfeld, P. Frančišek Reiter, lektor, v Irdning. — Knittelfeld: P. Gotthard Burčer, vikar, v Wolfsberg, Fr. Justus Kragelj v Sv. Križ. — Škofja Loka: P. Hilarij Perpar, vikar, v Celje, P. Ambrož Majcen v Krško, P. Filip Semlič v Celje, Fr. Vincencij Podgoršek, vratar, v Hartberg. — Schwanberg: P. Angel Sattler v Irdning. — Irdning: P. Zeno Lezuo v Schwanberg, vikar, P. Albert Mösselberger, gvardijan, P. Remigij Prykrl, lektor.

— **25letni jubilej poljedelske, živinorejske in vinorejske šole na Grmu pri Rudolfovem**. 19. t. m. zvečer imeli smo zopet nekaj krasnega v naši Kandiji in okolici, praznovali smo 25letni jubilej. Ravno na današnji dan pred 25 leti, ustanovila se je na Grmu pri Rudolfovem poljedelska, živinorejska in vinorejska šola. Zato je bilo zvečer dokaj prijazno. Bilo je vse razsvetljeno z lampijoni, zažgal se je bil kres, pri katerem je sodelovala novomeška godba, raketi, ki so bili jako umetno izdelani, so pa pozdravljali v zelo obili meri došlo ljudstvo. Bili so navzoči tudi oni gojenčci, ki so bili pred leti kot prvi te šole ter več drugih gospodov. Vse je bilo v najlepši dekoraciji napravljeno. Tudi smo čuli novomeške pevce, ki so zapeli krasne komade. Drugi dan v nedeljo 20. t. m. bila je tudi daritev svete maše za došle goste v cerkvi pri Božjem grobu na Grmu. Daroval jo je preč. g. dr. Sebastijan Elbert, prošt novomeški.

— **V državni železniški službi** so nastavljeni kot volonterji: Vincenc Cajnk na postaji Podnart—Kropa, dr. Mihael Jevšek na postaji v Kranju, dr. Dušan Marinovič pa na Opčini. Imenovan je višji strojni komisar Oton Fried pri ravnatelstvu drž. železnice v Pragi za predstojnika v vodstvu kurilnice v Gorici. Prestavljen je uradniški aspirant Rudolf Stergar iz Kanfanara v Škofjo Loko.

— **Šolstvo**. Naučni minister je imenoval profesorja na višji državni gimnaziji v Gorici Franca Žnidaršiča za ravnatelja ženskega učiteljskega v Gorici.

— **Iz sodne službe**. Pravni praktikant pri novomeškem okrožnem sodišču Vincenc Straser je imenovan za avskultanta.

— **Imenovanje**. Cesar je imenoval rudarskega svetnika Friderika Okorna v Celovcu za rudarskega nadsvetnika.

— **V mestni bolnišnici v Krškem** je umrla usmiljenka S. Cecilija Štukelj v starosti 26 let. Doma je bila iz Starihovega vrha pri Semiču. Neizprosna jetika je uničila mlado življenje. Sestro Cecilijo so spoštovali in ljubili vsi, ki so jo poznali. Ona je prva usmiljenka, ki je umrla v krški bolnišnici. Večna luč naj ji sveti!

— **Grozen požar**. V soboto okoli 11. ure ponoči je bilo malo z oblaki prevlečeno nebo nad Trstom od Milj do Opčin, kakor bi bilo krvavo. Spočetka je prebivalstvo mislilo, da je to kak reflektor iz Dreherjeve palače. Kmalu pa je postalo svetlo in skoro je bila vsaka svetilka v mestu nepotrebnna, in med trobenjem ognjegascsev so dirjali njih vozovi proti Šklednju. Za njimi izvoščiki in avtomobili z radovedneži. Že od daleč se je opazilo grozno ognjišče. Iz neznanega vzroka je nastal požar na lesnem skladišču tvrde Segré & Ghersiach iz Trsta, kateri je v teku dveh let požar že drugokrat uničil ogromno množino lesa. Požar je plamenel do jutra, tli pa še neprestano naprej. Okolu polnoči je močan veter nagnil plamen proti nedotaknjenemu oddelku lesa. Požarni brambi se je le z velikim trudom posrečilo rešiti ta del. Kmalu po izbruhu požarja je pripeljala k skladišču lokomotiva, ki je odpeljala naložene in prazne vagone, ki so stali za skladiščem. Med tem pa je ogenj zadnji vagon že objel in ni preostalo drugega, kot pustiti ga zapisan usodi. Do železa je zgorel popolnoma. O vzrokih požara se sodi marsikaj. Čuvaj pravi, da je malo pred izbruhom požara videl nekega neznanega individua, ki se je sukal okoli skladišča. Zato torej ni izključeno, da je kdo nalašč zažgal. Škode je okoli 600.000 K, katera je do pol milijona pokrita pri zavarovalnih družbah »Nord British« in »l'Ementare«.

— **Raki na Kranjskem**. Na Kranjskem, kakor večinoma po vseh vodah sosednih dežel, je kuga pokončala rake. Dobe se še samo v Pivki pri Postojni, v Obrhu v Loški dolini, v vodah pri Blokah, v Raši, ki teče dvakrat pod zemljo do Krke, v gornjem delu Radulje, v Toplišci, ki se izliva v Krko nad Novim mestom, in v nekaterih manjših potokih, ki se pod zemljo odteka.

— **Radi tepeža** v kavarni »Tergerste« v Trstu sta bila aretirana natakar Janez Zupan in Begunj in Anton Swoboda iz Moravskega. Med tepežom sta razbila tudi ogledalo in napravila 70 K škode.

— **V izseljeniškem domu A. A.** v Trstu so oboleli otroci izseljencev za ošpicami. Nekaj jih je obolelo tudi za trebušnim tifuzom. Vse bolnike so prepeljali v bolnico.

— **Nesreča pri delu**. Emanuela Gode, kurjača v Portu, Trst, je opekla para tako, da je moral iskati zdravniško pomoč.

— **Avtomobil povozil otroka**. V soboto, dne 19. avgusta, je povozil avtomobil last zdravilišča v Rogški Sla-

tini, 11letno šolarico M. Oprešnik. Glavo ji je popolnoma zmečkal; bila je na mestu mrtva.

— **Samomorilni poizkus**. Tu je prerezal 38letni zidar Dajčič v duševni zmedenosti sebi in svoji enoletni hčerki vrat. Prepeljali so oba v deželno bolnišnico, kjer se je konstatiralo, da je Dajčičeva poškodba le lahka, medtem ko je ona njegove hčerke težka. Dajčiča so postavili v opazovalni oddelek.

— **Ciganski tatovi**. Na Trsteniku so cigani v noči od 17. na 18. avgusta ukradli tri konje, med njimi je črna kobila z belo nogo. Pozor!

— **Na Kitajsko** za misijonarja se je podal iz Pariza 13. t. m. Leopold Permé, bivši kaplan v Postojni.

— **Postojna**. Po sklepu dekanijskega odbora izobraževalnih društev se vrši mladeniški shod za postojnsko dekanijo na Planinski gori dne 27. septembra. Vabljeni so tudi sosedna društva. Ker je za letos odpadla manifestacija v Ljubljani, bo ta shod nadomestilo in priprava za prihodnje leto. Sporred se pravočasno objavi.

— **Poizkušeni samoumor**. Na Brezovci pri Mirni se je v četrtek, 17. t. mes., hotela obesiti omožena Amalija Karič iz Reke, danes, 19. t. m., zjutraj pa si je z nožem prerezala trebuh. Revi se je zmešalo, ker jo je mož Miha Karič zapustil. Bil je vratar pri sodišču v Reki.

Ljubljanske novice.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** je imelo včeraj na Rožniku cerkveno opravilo v spomin rajnega svojega vrhovnega predsednika Nj. eminence kardinala dr. Ant. Grusche. V govoru je društveni predsednik č. g. Alojzij Stroj pokazal, kako so krasile krščanske čednosti pokojnega kardinala, čegar življenje je bila dolga vrsta dobrih del, izvršenih zlasti v korist rokodelskega stanu. Pri sveti maši je pel društveni pevski zbor pod strokovnjakiškim vodstvom zborovodje sl. glasbenega društva »Ljubljane«, g. Antona Svetka. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov se g. zborovodju za blagonaklonjenost, s katero je sodeloval pri društveni spominski slovesnosti, iskreno zahvaljuje. — Po sveti maši so se društvenim članom razdelile spominske podobice rajnega kardinala, čegar ime bo ostalo z neizbrisnimi črkami zapisano v srcih hvaležnih rokodelskih mojstrov in pomočnikov.

Ij **Gospod Luka Jeleno** je na stara leta odkril v sebi upravljalni talent za stiliziranje popravkov in je le škoda, da mož ni že preje začel delati v ti branši, ker bi si bil na tem polju gotovo stekel preje lovorjev venec kakor pa kot uvodni članek »Tovariša« in mestni učitelj. Mi dajemo gospodu Luki radi prostor v »Slovenca«, da se njegove zmožnosti v vsem obsegu pokažejo, ker luč je treba postaviti na omaro, kakor pravi sveto pismo. Če bi se komu zdel gospod Luka smešen, ker zadnji čas nič drugega ne piše kakor same poprave, ga moramo mi odločno v obrambo vzeti in ga vabimo, da na tem polju dela neumorno naprej in se ne da oplasti od onih zavistnežev, kateri bi radi vsak talent na Slovenskem že v zibelki ubili. Zato z veseljem pričujemo najnovejši popravkarski izdelek Luke Jelenca, ki se glasi:

Sl. uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona prosim, da priobčite v svojem listu glede na notico »Jutro« v št. 177. ta-le popravke:

Ni res, da je gosp. Adolf Ribnikar »Jutro« rešil, ker je »Učiteljsko tiskarno« potolažil, da bo nekaj podedoval in s tem »Jutro« poplačal. Res pa je, da se upravni odbor »Učiteljske tiskarne« z g. Adolfom Ribnikarjem ni menil niti besedice o »Jutru«.

Za upravni odbor »Učit. tiskarne«, Predsednik: Luka Jelenc.

Ker ni nič popolnega pod božjim solncem, zato tudi ta umotvor gospoda Luke Jelenca še ni čisto na višku. Moral bi se namreč po paragrafi in pravilih logike glasiti tako-le:

Sl. uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona prosim, da priobčite v svojem listu glede na notico »Jutro« v št. 177. ta-le popravke:

Ni res, da je gospod Adolf Ribnikar »Jutro« rešil — res pa je, da gospod Adolf Ribnikar »Jutra« ni rešil.

Ni res, da je gosp. Adolf Ribnikar »Učiteljsko tiskarno« potolažil — res pa je, da gospod Adolf Ribnikar »Učiteljske tiskarne« ni potolažil.

Ni res, da bo g. Adolf Ribnikar nekaj podedoval — res pa je, da gospod Adolf Ribnikar ne bo nič podedoval.

Ni res, da bo gospod Adolf Ribnikar »Jutro« poplačal — res pa je, da g. Adolf Ribnikar »Jutra« ne bo poplačal.

Ni res, da se je upravni odbor »Učiteljske tiskarne« z g. Adolfom Ribnikarjem o »Jutru« niti meni ne več.

Tako bi popravek moral izgledati, če bi ga bil gospod Luka Jelenc sestavil popolnoma po vseh pravih in predpisih. Ker pa je treba celo ženjenjem v tem, kakor so takorekoč rojeni, vaje, se tudi gospodu Luki ne sme zameriti, če še ni v popravkarskem oziru vse popolnosti dosegel. Ker se tako pridno in neumorno vadi, ni dvoma, da jo bo.

Ij **Poman kanje vode** v Hradeckega vasi je silno in večinoma hiš z obilnimi stanovanji nima vode niti za piti. Posestniki od Poljanskega mosta proti Karlovskemu mostu nujno prosijo slavni mestni magistrat, da glede vode takoj potrebne ukrene in zasliši posestnike, ker se je na merodajno mesto z neke strani poročalo, da je dosti vode, da se posestniki sami izjavijo v tem oziru. Za sedaj pa naj se takoj napravi javen vodnjak pri Poljanskem mostu.

Ij **Aretacije**. Mestna policija je aretovala od sobote do danes zjutraj 21 oseb in sicer 1 zaradi prepovedanega povratka, 1 zaradi beračenja, 1 zaradi hudodelstva § 129 kaz. zak., 2 zaradi nadlegovanja pasantov, 2 zaradi tatvine odnosno vloma, 1 zaradi pijanosti, 3 brez sredstev, 5 zaradi kaljenja nočnega miru, 5 zaradi prestopka § 516 kaz. zak. Zaradi prepovedanega povratka je bila aretovana Marija Repanškova iz Podhruške pri Kamniku, zaradi hudodelstva po § 129 pa nek klepar. Med vsemi aretovanci so bili najostudnejši štirje delavci in ena ženska iz Gruberjevega prekopa. Vsi so se včeraj dopoldne opijanili, potem pa šli za tir dolenske železnice ter se v bližini prelaza na Dolenjski cesti vlegli v travo, kjer so uganjali pri belem dnevu pravcate orgije, katerih se je udeležil celo njen polubrat. Ko so to opazili odrasli ljudje, so takoj opozorili policijo, ki je vseh pet naložila v zeleni voz in jih odpeljala v zapor. Nekaj aretovancev so izročili sodišču, proti drugim se je pa postopalo po obstoječih policijskih predpisih.

Ij **S ceste**. V soboto je nek izvošček pustil svojega vpreženega konja poleg stojšča na Fran Jožefa cesti. V tem je pripeljal nek avtomobil, katerega se je konj ustrašil in skočil preko ceste. Ko bi šofer vozila ne bil tik pred konjem takoj ustavil, bi se bila lahko zgodila velika nesreča. Ko je stražnik izvoščeka opozoril, da naj dene svoj voz v vrsto, je moral zaradi tega še par grenkih slišati. Nek hlapec je pa vozil po Dolenjski cesti v zelo naglem diru in sedeč no vozu gledal nazaj. V tem je pripeljal nasproti električni voz in ko bi voznik ne bil voza takoj ustavil, bi bil strašen karambol neizogiben. Na Kongresnem trgu je dosedaj še neznan voznik zadel v kandelaber, pri katerem se je vsled sunka razbila plinova svetilka, vsled česar ima mestna občina 10 kron škode. V soboto zvečer se je po Florijanski ulici peljal nek kolesar Medtem priteče iz neke veže osemletna šolska učenka Mihaela Matjašič in se zažene tako hipno pred kolesarja, da ta ni mogel ustaviti, marveč je zadel v deklico, katera je padla in se na hrbtu poškodovala. Tudi kolesar je padel, a se k sreči ni nič poškodoval.

Pravičnost šolskih oblasti v Celovcu.

Pod tem naslovom piše »Mir« sledeče: »Kje naj se vršijo seje krajnega šolskega sveta? — Tam, kjer hoče načelnik krajnega šolskega sveta. Ministrski odlok z dne 2. oktobra 1886, št. 14.407, namreč odločuje o tej zadevi sledeče: »Im Schulorte, wo möglich im Schulhause«. Torej v vasi, kjer je šola, in če mogoče v šolskem poslopju. Ta odlok, kakor se mu vidi, prepušča krajnemu šolskemu svetu, naj sam odloči natančnejši kraj za seje, ga ne veže strogo, da morajo biti seje v šolskem poslopju, ampak le, če je to brez težav torej lahko mogoče. Ker ta odlok — in drugega ni o sejah — ne veže strogo načelnika, da morajo biti seje v šolskem poslopju, zato jih imajo razni krajni šolski sveti tam, kjer jih napravi načelnik, večidel v svoji hiši. — Toda okrajni šolski svet v Celovcu ima za Škofije druge misli. Tu namreč se vršijo mesečne seje v župnišču, kjer ima občinski urad svojo pisarno, ker je župnišče prazno. Deset let se vrše že v tem župnišču seje. — Letos pa, ko imamo novega šolskega nadzornika gosp. Juvana in novega c. kr. okrajnega glavarja, so napeli druge strune. Ko je

krajni šolski svet v svoji prvi seji sklenil uradovati v slovenščini in imeti seje v župnišču, je c. kr. okrajni šolski svet te sklepe razveljavil ter zapovedal seje v šolskem poslopju. Krajni šolski svet je napovedal razloge, zakaj nima svojih sej v šoli, ker ga ni odloka, po katerem bi se morale seje vršiti le v šoli, ker jih c. kr. okrajni šolski svet tudi drugod ne zahtevajo, ampak privolijo, da se vršijo v gostilni, ker imajo udje krajnega šolskega sveta bliže v župnišče, kakor v šolo, ker v šoli ni primerne prostora za seje, ampak bi jih mogel imeti le v velikih šolskih sobah, katere bi moral, ker so seje le ob nedeljah, nalašč za to zakuriti, bi torej imel nepotrebne izdatke; ker posluje v šoli zoper voljo krajnega šolskega sveta nemška posojilnica in vrh tega osebnost in nadučiteljeve žalitve onemogočujejo seje v šoli. A vse te in še druge vzroke je okrajni šolski svet kratkotalo prezrl ter načelnika kaznoval z globo 20 K, ne da bi mu bil odprt pot za priziv. Kaj ostane drugega, načelnik pošlje pismo na c. kr. okrajni šolski svet s prošnjo, naj mu pustijo odprto pot do priziva, ali pa naj mu vendar pustijo resignirati. — Resignacije ne sprejmejo, ker nima postavnih vzrokov za odstop, ono pismo pa, v katerem zahteva priziv, pa pošlje c. kr. okrajni šolski svet, meneč da je že priziv, na deželni šolski svet, ki kazni potrdi, ker tudi brzokone ni bral v slovenščini pisane vloge! Toda to še ni dovolj! Slavni c. kr. okrajni šolski svet kaznuje načelnika v drugič z globo 40 K, ker nima sej v šoli, ponovne resignacije pa ne sprejme. Tako je res načelnik v hudem položaju med dvema stoloma na tleh. Sej v šoli ne more imeti, resignacije pa c. kr. okrajni šolski svet ne sprejme. Tu naj sodi vsak treznomislec človek, ali je pravično, da c. kr. okrajni šolski svet pusti v nekaterih krajih, da se seje krajnega šolskega sveta vršijo v javnih lokalih — v gostilnah, — v Škofijah pa jih prepove v praznem, neobljudenem zasebnem župnišču? Ali ima c. kr. okr. šolski svet druge predpise radi sej, kakor jih imajo c. kr. okrajni šolski sveti v slovenskem delu Koroške? Kako more c. kr. okrajni šolski svet načelnika kaznovati na svojo pest, ko ni prelomil nobene šolske postave? Ali je pravično, da mu ne pusti odstopiti, ali ga ne odstavi, kakor sam želi, če je nesposoben za poslovanje? Vsak hlapec zapusti lahko svojo službo, če mu gospodar ni po volji, ministrski predsednik resignira, ako si ne upa ohraniti državnega voza v ravnotežju, — načelnik krajnega šolskega sveta, ki zvesto in vestno in zastonj opravlja svojo sitno službo, — pa ne sme odstopiti, zato da ga oblast more z denarnimi globami kaznovati. Ali smo v Avstriji — ali v Turčiji? Takih častnih služb: reši nas, o Gospod!

Telefonska in brzojavna poročila.

AVSTRIJSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA.

Dunaj, 21. avgusta. Letošnja avstrijska škofovska konferenca se bo vršila začetkom novembra na Dunaju pod predsedstvom solnograškega nadškofa kardinala Katschthalerja. Konferenca se bo bavila največ s papeževim motupropriom glede praznikov in bo sklenila tudi addresso na Svetega Očeta.

PAPEŽ.

Rim, 21. avgusta. Papežovo zdravstveno stanje je čedalje boljše. Papež lahko sam hodi. Uživa mleko, razredčeno z mineralno vodo, dvakrat na dan zelo mehko kuhan riž, dvakrat skuhan sadje, dva kozarca do polovice bordeauxa, sicer nič. Če bo izboljšanje napredovalo, se bo smel papež peljati na izprehod po vatikanskih vrtovih.

PROTI MESNI DRAGINJI.

Dunaj, 21. avgusta. Občina se je odzvala tozadevnemu predlogu vlade in sklenila, da zniža užitinski davek in klavniško pristojbino za 50 odstotkov.

TRST NEOKUŽEN.

Trst, 21. avgusta. Vlada je mesto Trst, ker se že več dni ni pojavil v njem noben slučaj kolere, proglasila za neokuženo.

GOZDNI POŽARI.

Ischl, 21. avgusta. Tu se je vnel na bližnji planini Schafberg velik požar. Promet z zobokolesno železnico na planino se je ustavil.

Gossensass, 21. avgusta. Velikanski gozdni požar je pogasil dež, ki se je ponoči vlił nad gozdovi.

POŽAR V TRSTU.

Trst, 21. avgusta. Škoda, ki jo je napravil požar v lesnih skladiščih, cenijo na 600.000 K.

OPPELOVE TOVARNE POGORELE.

Frankobrod, 21. avgusta. Tu so gorele Oppelove tovarne. Več tisoč šival-

nih strojev in biciklov je uničenih. Škoda znaša 3½ do 4 milijone mark. 3000 delavcev je brez kruha. 28 oseb je deloma težko deloma lahko ranjenih.

VELIK PRETEP MED REZERVISTI.

Cortina d'Ampezzo, 21. avg. Tu se je med češkimi in nemškimi rezervisti vnel hud pretep, v katerem je bilo 20 vojakov ranjenih. 50 vojakov so zaprli.

LAŠKI MORNARIŠKI ČASTNIKI KAZNOVANI.

Rim, 21. avgusta. Zaradi nezgode vojne ladje »San Giorgio«, ki je zadela na skalo in v nji obtičala, tako da je nevarnost, da je ne bo mogoče rešiti ali pa le z velikanskimi stroški, postavljena komisija je dognala tozadevno krivdo treh častnikov in odredila: 1. da se poveljnika Gašparja Albenga odstavi od poveljstva za nedoločen čas, dokler se ne izvede zoper njega kazensko postopanje, 2. častnik Emil Stretti se obsodi na tri mesece trdnjavske ječe, častnik Bruno Bordigioni pa na en mesec strogega zapore.

VELIK DAR.

Praga, 21. avgusta. Tukajšnji občini je nek zasebnik izročil 200.000 K za zidavo protestantske cerkve.

VOJAK MORILEC.

Krems, 21. avgusta. Tukaj so zaprli 26letnega pionirja Leopolda Slama, ki je umoril 47letno prostitutko Marijo Mitterholzer.

VELIKA DEFRAVDACIJA.

Hamburg, 21. avgusta. Zasledilo se je, da je tukaj umrl senator Ihlefeldt kot advokat pomeveril za pol milijona M denarja, izročena mu večinoma od srednjih slojev.

STRAŠEN ZLOČIN.

Belgrad, 21. avgusta. V vasi Proskopca je kmet Pasić zvalil v svojo hišo nekega cigana, ga dobesedno zaklal in skuhal, da je scvrl mast. Kmet je mislil, da bo s ciganovo mastjo dvignil nek zaklad pri samostanu sv. Romana. Morilca so zaprli.

Zanesljiva učenka

se takoj sprejme v trgovino s papirjem **Marija Tičar Ljubljana**, sv. Petra cesta, št. 26. 2486 3

Dr. Demšar
odpotuje do 8. septembra.
2506

Dekle
poštenih staršev, pridna, zanesljiva, pripravna za hišna opravila, ki zna nekoliko šivati, se lahko takoj sprejme na deželo po dogovoru. — Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«. 2494 5
Št. 1266/11.

Razpis službe.
Vsled smrti imenovanega obč. zdravnika dr. Finka razpisuje podpisano županstvo na podlagi sklepa obč. zastopa od 29. maja 1911 št. 874
službo občinskega zdravnika
v občini Komen.
Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti na županstvo do 30. avgusta t. l.
Nastop službe takoj. Vsa pojasnila daje radovoljno županstvo. Zahteva se znanje jezikov.
Ker ni v celem sodnem okraju zdravnika, je bodočemu zdravniku v Komnu lepa bodočnost zagotovljena.
Zupanstvo občine Komen
dne 8. avgusta 1911.
Župan: V. Jazbec l. r.

Dr. med. August Levičnik
Ljubljana, Sodna ulica št. 11
odpotuje 24. avgusta. --- Početek ordinacije se posebej naznani.
2497 2

2515

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka, sestra, gospodična

Ivanka Zarnik
maturantinja

danes dne 19. avgusta ob 6. uri popoldne v 19. letu svoje starosti, večkrat previdena s sv. zakramenti, po mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb bude v torek dne 22. avgusta 1911 ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na Krtini na občinsko pokopališče.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači, župni in v več drugih cerkvah.
Nepozabno pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.
Krtina, dne 19. avgusta 1911.
Žalujoči ostali.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča so-
lidna in neprekosljiva so 866
„Kinta“-kolesa.
Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.
Specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
Izposojevanje koles.

Mlekar
ki dobro razume na pastiliziranje
mleka, se sprejme. Kje, pove iz
prijaznosti „upravnishiivo“. 2511
Radi opustitve podjetja oddajajo se takoj ali za no-
vembrov termin v sredini mesta 2514
lepi prostori
pripravni za vsako obrt, posebno pa za skladišča,
kolarstvo, mizarstvo, kleparstvo itd. Vprašati je pri
Jos. Škerij, Komenskega ul. v bivši meščanski pivnici.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti franciskanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezanje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštne prosto. — Ceniki zastoj, poštne prosto.

913

: Naročajte „Slovenca“ :

Oddajo se takoj v najem

gostilniški prostori
in hotelske sobe
na Bavarskem dvoru.

Pojasnila daje

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

2485 3

OKLIC

A 1 35/11
78

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I., naznanja, da je umrl dne 23. januarja 1911 gospod **Deziderij Zebal**, c. kr. poštni tajnik v pokoju v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 4 ne zapustivši nobene naredbe poslednje volje.

Ker je sodišču bivališče dediča **Franceta Zebal**, nazadnje bivajočega v Celovcu, neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglati za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglativšimi se dediči in z njemu postavljenim skrbnikom gospodom dr. Franom Tekavčič, odvetnikom v Ljubljani.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani,

odd. I., dne 1. avgusta 1911.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„T E T R A“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se radi pote in zoper prehlad. Dobi se blago in po meri izdelano perilo. ::

1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

Št. 13595

2499 2

Razglas

o sprejemu učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učence zimске in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena kmetiskim sinovom iz poljedelskih in živinorejskih krajev. Letna šola traja od novembra do konca oktobra in je namenjena v prvi vrsti mladeničem iz vinorodnih krajev.

Za šolsko leto 1911/12 je popolniti 20 prostih mest in sicer po 10 za učence zimске in za učence letne šole. Razen tega se sprejemajo v šolo tudi plačujoči učenci, ki plačujejo za hranilo in stanovanje v zimski šoli po 150 K in v letni šoli po 300 K na leto.

Prošnji za sprejem in za deželne ustanove je priložiti: 1) rojstni list, 2) zadnje šolsko spričevalo, 3) zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, 4) izpričevalo o lepem vedenju in 5) izjavo staršev ali varuha, s katero se zavezujejo plačati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu

do 15. septembra tega leta.

Prosilci, ki se morejo izkazati s tistim znanjem, ki ga daje prvi tečaj zimске šole, se lahko sprejmejo v drugi tečaj zimске šole. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 8. avgusta 1911.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3-—, elegantno vezano K 4-—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove. I. del K 3-80, elegantno vezano K 5-—; — II. del K 4-—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2-—, vezano K 3-—.
2. zvezek: **Štepani kralj Lear.** Ivan Turgenev. — Sergejevič. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepanjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Štraža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. K 2-40, vezano K 3-40.
4. Povest: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogo. K 3-—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-30, vezano K 3-—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.

Kacjanar. Anton Medved. Tragedija v petih delih. K 1-40, vezano K 2-40.
Roma. Silvij Sardenko. Poezije. K 2-—, vez. K 3-20.
Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5-—.
Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2-—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovalec.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plazovi.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1-—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavlci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in svetli Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2-—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1-20, vezano K 2-—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1-20, vezano K 2-—.

12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika maloga poredneza. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2-—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80. **Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 6-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (3 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela. **Slovenska apostola.** Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1-—, 10 izvodov K 8-—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek: se začasno ne dobi.
2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dljakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških vlog.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
4. zvezek: 1. Dr. Vescnal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljari. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali sputaj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

3. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenega roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdar gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začaran pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedica ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Plansarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled njihove uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«

Odgovorni urednik: Miha Moškerc